

ปัญหาแบงก์ใน สหรัฐฯ ล้ม... กระทบไทยจำกัด แต่ยังต้อง ติดตามความ ชัดเจนของ ประเด็นต่างๆ

- เป็นที่แน่นอนว่า ปัญหาของธนาคารพาณิชย์ในสหรัฐฯ รอบนี้ไม่มีสถานการณ์ Too Big to Fail เกิดขึ้น เพราะมีการปิดตัวลงจริงของสถาบันการเงินที่เผชิญปัญหา ขณะหน่วยงานของทางการสหรัฐฯ และธนาคารกลางสหรัฐฯ เร่งออกมาตรการมุ่งเป้าดูแลในส่วนของผู้ฝากเงินและสถาบันการเงินอื่นๆ ที่ยังดำเนินการอยู่เพื่อสกัดไม่ให้ผลกระทบขยายวงจนกลายเป็นชนวนให้เกิดความเสี่ยงเชิงระบบ
- อย่างไรก็ตาม ศูนย์วิจัยกสิกรไทยมองว่า ยังคงต้องติดตามพัฒนาการของปัญหาแบงก์ในสหรัฐฯ อย่างต่อเนื่อง เพราะดอกเบี้ยสหรัฐฯ ยังอยู่ในช่วงขาขึ้น และมาตรการของทางการครั้งนี้ ไม่สามารถเปลี่ยนความสามารถในการทำกำไรของสถาบันการเงินแต่ละแห่ง
- สำหรับผลกระทบต่อไทยนั้น ศูนย์วิจัยกสิกรไทยคาดว่า ผลทางอ้อมน่าจะส่งผ่านมาทางความผันผวนของตลาดเงินตลาดทุน ขณะที่ผลทางตรงน่าจะค่อนข้างจำกัด เพราะคาดว่าแบงก์ไทยน่าจะมี Exposure ทางตรงกับแบงก์สหรัฐฯ ที่ประสบปัญหาน้อยมาก หรือไม่มีเลย ประกอบกับโครงสร้างพอร์ตสินทรัพย์และเงินฝากของแบงก์ไทยมีการกระจายตัว และมีการทยอยปรับกลยุทธ์การลงทุนในตราสารหนี้เพื่อลดผลกระทบจากทิศทางดอกเบี้ยขาขึ้นตั้งแต่ในปี 2565 ที่ผ่านมา นอกจากนี้ แบงก์ไทยมีสภาพคล่องอยู่ในระดับสูงเกินเกณฑ์ และมีอัตราส่วนเงินกองทุนฯ ที่สูงและเข้มแข็งกว่าแบงก์ในสหรัฐฯ โดยเฉพาะ

ทางการสหรัฐฯ ใช้มาตรการเด็ดขาด...เพราะมองว่า ปัญหาการแห่ถอนเงินจากแบงก์รอบนี้ไม่ใช่ปัญหาเล็ก เพราะอาจนำไปสู่ความเสี่ยงเชิงระบบได้

ธนาคารพาณิชย์ 2 แห่งในสหรัฐฯ ถูกสั่งการให้ปิดตัวลง หลังจากที่ต้องรับมือกับสถานการณ์การแห่ถอนเงินท่ามกลางความตื่นตระหนกของผู้ฝากเงินเพียงช่วงไม่กี่วันที่ผ่านมา (Silicon Valley Bank ปิดตัวลงในคืนศุกร์ที่ 10 มี.ค. 2566 และตามมาด้วย Signature Bank ในวันอาทิตย์ที่ 12 มี.ค. 2566) อย่างไรก็ตาม ทางการสหรัฐฯ (กระทรวงการคลัง ธนาคารกลางสหรัฐฯ หน่วยงานกำกับดูแล และบรรษัทประกันเงินฝาก หรือ FDIC) เร่งออกหลายมาตรการเพื่อพลิกฟื้นความเชื่อมั่น สกัดความเสี่ยงเชิงระบบของภาคธนาคารพาณิชย์สหรัฐฯ และเข้าดูแลกลุ่มผู้ฝากเงินและบรรเทาแรงกดดันต่อสถาบันการเงินอื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และเป็นที่ยืนยันว่า รอบนี้ไม่มีสถานการณ์ Too Big to Fail เกิดขึ้น เพราะมีการปิดตัวลงจริงของสถาบันการเงินที่เผชิญปัญหา และไม่มีการใช้เงินของประชาชนผู้เสียภาษีของสหรัฐฯ ไปอุดสถาบันการเงิน เจ้าหนี้ และผู้ถือหุ้น ซึ่งหลังจากนี้คงต้องมีการประเมินความสูญเสียและ

กระจายความรับผิดชอบต่อไป **ทั้งนี้** มาตรการที่ทางการสหรัฐฯ ผลักดันออกมาเน้นไปที่การดูแลผู้ฝากเงิน และสถาบันการเงินที่ได้รับผลกระทบต่อเนื่องจากเหตุการณ์รอบนี้

- **มาตรการดูแลผู้ฝากเงิน... คลายข้อจำกัดด้านการคุ้มครอง** โดยทางการสหรัฐฯ มองว่า ปัญหาของ Silicon Valley Bank และ Signature Bank สามารถเป็นชนวนที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงเชิงระบบได้ เลยให้ผู้ฝากเงินทุกรายสามารถเข้าถึงเงินฝากของตัวเองได้นับตั้งแต่วันที่ 13 มี.ค. 2566 ทั้งในส่วนของเงินฝากที่อยู่กับ Silicon Valley Bank และ Signature Bank เพื่อประกันความเชื่อมั่น โดยในตอนนี้จะเงินจากกองทุนคุ้มครองผู้ฝากเงินที่ดำเนินการโดย FDIC
- **มาตรการจากธนาคารกลางสหรัฐฯ... ผ่อนปรนเกณฑ์เพื่อช่วยแก้ปัญหาด้านสภาพคล่องให้กับสถาบันการเงิน** โดยมาตรการที่ดำเนินการโดยธนาคารกลางสหรัฐฯ จะมี 2 ส่วนที่เป็นตัวหลัก ได้แก่
  - 1) **ตั้ง Bank Term Funding Program (BTFP)** เพื่อทำการปล่อยเงินกู้แบบมีหลักประกันอายุไม่เกิน 1 ปี ให้กับธนาคาร และสถาบันการเงินอื่นๆ ที่เผชิญปัญหาด้านสภาพคล่อง และ/หรือจากเงินฝากไหลออก ทั้งนี้ จุดที่สำคัญของโปรแกรมความช่วยเหลือนี้ คือ จะมีการคำนวณมูลค่าหลักประกันตามราคาพาร์ (ซึ่งจะลดปัญหา Mark-to-Market Loss ตามราคาตลาดในช่วงที่ดอกเบี้ยยังเป็นขาขึ้น) โดยหลักประกันที่ใช้ในการค้ำประกันการกู้เงินจากเฟดนี้ จะต้องเป็นหลักประกันที่มีคุณภาพสูง อาทิ พันธบัตรรัฐบาลสหรัฐฯ ตราสารหนี้ และตราสารที่หนุนหลังด้วยสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่ออกโดยหน่วยงานทางการสหรัฐฯ
  - 2) **อาจจะมีการปรับลดเงื่อนไขของ Discount Window** ซึ่งเป็นช่องทางการกู้เงินของสถาบันการเงินจากเฟด อย่างไรก็ตามการกู้ผ่าน Discount Window จะมีระยะเวลาประมาณ 90 วันซึ่งสั้นกว่าโครงการ BTFP ที่ตั้งขึ้นมาใหม่

ทั้งนี้ แม้จะมีมาตรการจากทางการสหรัฐฯ ออกมาเพื่อฟื้นความเชื่อมั่นของผู้ฝากเงิน สกัดความเสี่ยงเชิงระบบ และดูแลความเพียงพอด้านสภาพคล่องของสถาบันการเงิน อย่างไรก็ตาม **ศูนย์วิจัยกสิกรไทย** มองว่า **ยังคงต้องติดตามความชัดเจนว่าปัญหาแบงก์สหรัฐฯ ในรอบนี้จะลงลึกแค่ไหน และสถานการณ์ในระยะข้างหน้าจะเป็นอย่างไรอย่างใกล้ชิด** เพราะมาตรการของทางการดังกล่าวไม่สามารถเปลี่ยนความสามารถในการทำกำไรของสถาบันการเงินแต่ละแห่ง และไม่สามารถรับประกันได้โดยสมบูรณ์ว่าจะไม่มีสถาบันการเงินไหนที่สะท้อนความอ่อนแอออกมาอีกท่ามกลางทิศทางดอกเบี้ยสหรัฐฯ ซึ่งยังคงอยู่ในช่วงขาขึ้น

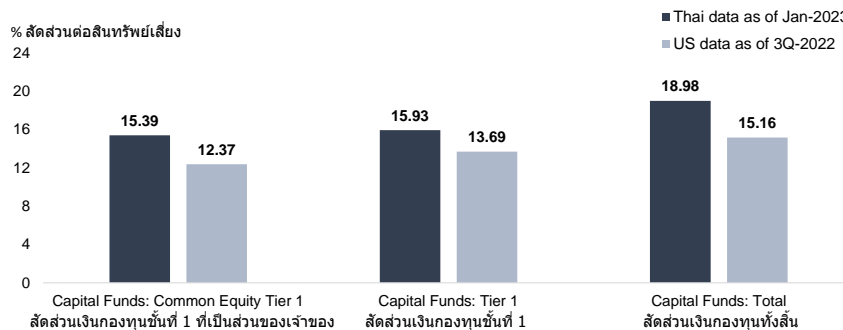
ผลกระทบต่อไทย...อาจต้องระวังความผันผวนในตลาดเงินตลาดทุน ขณะที่ผลกระทบโดยตรงต่อแบงก์ไทยน่าจะจำกัด

สำหรับผลกระทบต่อไทยนั้น แม้จะมีในบางมิติ แต่เหตุการณ์คงไม่เดินตามกรณีแบงก์สหรัฐฯ โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทยมองผลกระทบต่อไทยจากเหตุการณ์ความปั่นป่วนของแบงก์ในสหรัฐฯ ดังนี้

- **ความผันผวนของตลาดเงินตลาดทุน** ซึ่งคงปรากฏขึ้นในช่วงระหว่างทางที่ตลาดรอดติดตามความชัดเจนและพัฒนาการของสถานการณ์ในระบบแบงก์ในสหรัฐฯ โดยเฉพาะในส่วนของกรณีเรียกคืนความเชื่อมั่นของผู้ฝากเงิน (หลังจากที่ทางการสหรัฐฯ มีการออกมาตรการมาแล้วในระดับหนึ่ง) เพื่อประเมินท่าทีเชิงนโยบายของเฟดในระยะถัดไปว่าจะสามารถขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายอย่างต่อเนื่องจนไปใกล้ระดับ 6.00% ดังที่ตลาดการเงินทยอยคาดการณ์ไว้ก่อนหน้านี้ได้หรือไม่ นั้นหมายความว่า ค่าเงินบาทอาจยังแกว่งตัวในกรอบผันผวน (ซึ่งนับจากต้นปีที่ผ่านมา มีระดับความผันผวนสูงถึง 11-12%) เช่นเดียวกับแรงกดดันต่อตลาดหุ้นไทยที่ยังอาจเผชิญความเสี่ยงตามทิศทางตลาดหุ้นต่างประเทศ สวนทางกับแรงหนุนต่อสินทรัพย์ที่มีความปลอดภัยสูง เช่น ทองคำ ในกรณีที่สถานการณ์ยังไม่นิ่ง นอกจากนี้ หากประเด็นความไม่แน่นอนในภาคการเงินการธนาคารและการชะลอตัวของตลาดบ้านของสหรัฐฯ ทำให้เฟดปรับขึ้นดอกเบี้ยแบบระมัดระวังและลดท่าทีที่แข็งกร้าวลงมา ก็อาจทำให้เงินบาทผันผวนในกรอบที่แคบขึ้นได้
- **ผลกระทบต่อระบบแบงก์ไทย...ผลกระทบทางตรงจากแบงก์ทั้ง 2 แห่งที่ปิดตัวลงมีจำกัด**
  - **ผลกระทบทางตรงจำกัด** เนื่องจากคาดว่า แบงก์ไทยน่าจะมีความเชื่อมโยง และ Exposure โดยตรงกับแบงก์สหรัฐฯ ทั้ง 2 แห่งที่ประสบปัญหาน้อยมาก หรือไม่มีเลย
  - **อย่างไรก็ดี** เนื่องจากสถานการณ์ยังไม่นิ่ง ทำให้ยังคงต้องติดตามความชัดเจนของประเด็นต่างๆ ในช่วงหลังจากนี้อย่างต่อเนื่อง ประกอบกับยังมีผลกระทบในส่วนอื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้บ้างท่ามกลางสภาพแวดล้อมอัตราดอกเบี้ยขาขึ้น อาทิ ผลกระทบจากการบันทึกผลขาดทุนจากการถือครองตราสารหนี้ตามราคาตลาด (Mark-to-Market) ในจังหวะที่อัตราผลตอบแทนตราสารหนี้ทยอยปรับตัวสูงขึ้นตั้งแต่ปี 2565 ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ปรากฏขึ้นกับนักลงทุนในตลาดตราสารหนี้ทั่วโลกยกตัวอย่างในปี 2565 ที่ผ่านมา แม้จะมีรายการบันทึกผลขาดทุนจากการถือครองตราสารหนี้เมื่อคำนวณตามราคาตลาด (MTM losses) กระนั้นก็ดี เพื่อรับมือกับทิศทางดังกล่าว แบงก์ในไทยก็มีการปรับกลยุทธ์การถือครองตราสารหนี้ให้มีอายุเฉลี่ยของตราสารลดลง (Shorten Duration) และ/หรือปรับกลยุทธ์การลงทุนเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและทิศทางตลาดเงินตลาดทุนมากขึ้น (เพื่อจำกัดผลกระทบจากการ Mark-to-Market)

- สถานะของแบงก์ไทยมีความมั่นคงกว่าในหลายมิติ ทั้งเรื่องสภาพคล่อง และความเข้มแข็งของเงินกองทุน ดังจะเห็นได้จากอัตราส่วนการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับสถานการณ์ด้านสภาพคล่องที่มีความรุนแรง (Liquidity Coverage Ratio: LCR) ของไทยที่อยู่ในระดับสูงเกินเกณฑ์ และอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (% CAR) ของไทยที่สูงกว่าสหรัฐฯ โดยสัดส่วนสินทรัพย์สภาพคล่อง (% LCR) ของระบบธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศ ณ เดือนม.ค. 2566 อยู่ที่ 189.49% ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ทางการกำหนด ขณะที่เงินกองทุนของระบบธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศก็อยู่ในระดับที่เข้มแข็งเช่นกัน โดยสัดส่วนเงินกองทุนทั้งสิ้นอยู่ที่ 18.98% สัดส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 อยู่ที่ 15.93% และสัดส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นอยู่ที่ 15.39% ซึ่งสูงกว่าสหรัฐฯ ที่มีสัดส่วนเงินกองทุนทั้งสิ้นอยู่ที่ 15.16% สัดส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 อยู่ที่ 13.69% และสัดส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นอยู่ที่ 12.37%

เงินกองทุนของระบบธนาคารไทยอยู่ในระดับสูงกว่าธนาคารในสหรัฐฯ

ที่มา: ธปท., CEIC และศูนย์วิจัยกสิกรไทย

- โครงสร้างสินทรัพย์และเงินฝากของระบบแบงก์ไทยมีการกระจุกตัวน้อยกว่าแบงก์สหรัฐฯ ที่ประสบปัญหา โดยในกรณีของ Silicon Valley Bank ในสหรัฐฯ นั้น มีโครงสร้างฝั่งสินทรัพย์ในลักษณะที่มีสัดส่วนสินเชื่อน้อยกว่าพอร์ตเงินลงทุน (สินเชื่อสุทธิมีสัดส่วน 35% ของสินทรัพย์รวม ขณะที่พอร์ตเงินลงทุนในตราสารหนี้มีสัดส่วนสูงถึง 55% ของสินทรัพย์รวม) ขณะที่เงินฝากค่อนข้างกระจุกตัว เพราะมีที่มาจากกลุ่มลูกค้าบริษัทเทคโนโลยี VC และ Startups เป็นหลัก **ซึ่งสำหรับกรณีของระบบแบงก์ไทยจะตรงข้ามกัน โดยที่พอร์ตสินเชื่อสุทธิมีสัดส่วน 64% ของสินทรัพย์รวม และเป็นพอร์ตที่มีการกระจายตัวระหว่างสินเชื่อรายใหญ่ เอสเอ็มอี และรายย่อย ในอัตราส่วน 35.8%, 23.5% และ 40.7% ของสินเชื่อทั้งระบบ (ไม่รวมธุรกิจการเงิน) ตามลำดับ อันถือว่าการกระจายตัวที่ดีกว่ากรณีแบงก์สหรัฐฯ ขณะที่ พอร์ตเงินลงทุนสุทธิรวมทั้งตราสารหนี้และตราสารทุนมีสัดส่วนประมาณ 11.7% ของสินทรัพย์รวม จากโครงสร้างพอร์ตสินทรัพย์ของแบงก์ไทยที่กระจายตัวและสมดุลกว่าทำให้**

สามารถสร้างกระแสรายรับที่มีความต่อเนื่องจากการปล่อยสินเชื่อ และบรรเทาผลกระทบจากความผันผวนของราคาสินทรัพย์ในพอร์ตการลงทุนได้ในระดับหนึ่ง

ส่วนฝั่งหนี้สิน โดยเฉพาะเงินฝากนั้น มีโครงสร้างที่ประกอบด้วยเงินฝากรายย่อย ธุรกิจ ภาครัฐ¹ สถาบันที่ไม่แสวงหากำไร และอื่นๆ ในอัตราส่วน 55.3%, 26.7%, 7.4% 2.7% และ 6.3% ของยอดรวมเงินฝาก ตามลำดับ ซึ่งมีความสมดุลมากกว่ากรณีของ Silicon Valley Bank มาก และตามธรรมชาติของผู้ฝากเงินจะเน้นความมั่นคง มากกว่าการหาผลตอบแทน ดังนั้น เมื่อประกอบกับความมั่นคงในระดับสูงของแบงก์ไทย การบริหารความเสี่ยงที่รัดกุม และการกำกับดูแลที่ใกล้ชิดของทางการไทยร่วมด้วย จึงทำให้ความเสี่ยงจากการถูกถอนออก น่าจะอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าแบงก์สหรัฐฯ ที่ประสบปัญหา

- การลงทุนใน Startups ของแบงก์ไทย จะดำเนินการผ่าน Venture Capital ที่จัดตั้งขึ้น อีกทั้งมีวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ เพื่อสนับสนุนเทคโนโลยีหรือธุรกิจใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของแบงก์ในอนาคต มากกว่าจะเน้นมิติของการลงทุนเพื่อทำกำไร อีกทั้งอยู่ภายใต้เกณฑ์การกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจการเงินโดย ธปท. ดังนั้น จึงทำให้น่าจะตีกรอบผลกระทบจากเหตุไม่คาดคิดได้ในอนาคต

โดยสรุป แม้กรณีปัญหาความอ่อนแอของแบงก์ในสหรัฐฯ (Silicon Valley Bank และ Signature Bank) น่าจะไม่ถูกลามบานปลายจนกลายเป็นความเสี่ยงเชิงระบบในเวลานี้ ท่ามกลางความพยายามของทางการสหรัฐฯ ในการฟื้นฟูความเชื่อมั่นของผู้ฝากเงิน รวมถึงปัญหาของทั้ง 2 แบงก์มีต้นตอมาจากความไม่สมดุลในโครงสร้างในพอร์ตสินทรัพย์และหนี้สิน (Silicon Valley Bank เน้นกลุ่มลูกค้าเทคโนโลยี Venture Capital และ Startups ขณะที่ Signature Bank เน้นให้บริการกับบริษัทที่ทำธุรกิจ Cryptocurrency) แต่อย่างไรก็ตาม ยังคงต้องถือว่าปัญหานี้ยังไม่สิ้นสุดลงโดยสมบูรณ์ และมีประเด็นให้ติดตาม โดยเฉพาะในช่วงที่ดอกเบี้ยสหรัฐฯ ยังเป็นขาขึ้น นอกจากนี้ เชื่อว่าทางการสหรัฐฯ และตลาดคงจะทยอยติดตามสถานการณ์ของสถาบันการเงินอื่นๆ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและมั่นใจว่าจะไม่เกิดเหตุเปราะบางที่คล้ายคลึงกันขึ้นอีกในอนาคต **สำหรับไทย** ผลกระทบจะปรากฏทางอ้อมผ่านความผันผวนของตลาดการเงินมากกว่า ขณะที่ผลกระทบทางตรงจากแบงก์สหรัฐฯ ที่เผชิญปัญหาทั้ง 2 แห่งยังจำกัด นอกจากนี้ด้วยความที่แบงก์ไทยมีสถานะสภาพคล่องและความมั่นคงของเงินกองทุนที่มั่นคง รวมถึงมีการกระจายตัวของโครงสร้างสินทรัพย์และโครงสร้างเงินฝากที่ดีกว่า อีกทั้งพฤติกรรมลูกค้าแตกต่างจากสหรัฐฯ และที่สำคัญ ยังมีการกำกับดูแลอย่างเข้มงวดและใกล้ชิดโดย ธปท. ดังนั้น จึงเชื่อมั่นว่าแบงก์ไทยจะไม่เกิดเหตุการณ์ดังในกรณีสหรัฐฯ

¹ ครอบคลุมถึง เงินฝากของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจและองค์กรของรัฐ

Disclaimers รายงานวิจัยนี้จัดทำโดย บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย จำกัด (KResearch) เพื่อเผยแพร่เป็นการทั่วไป โดยอาศัยแหล่งข้อมูลสาธารณะ หรือ ข้อมูลที่เชื่อว่ามี ความน่าเชื่อถือที่ปรากฏขณะจัดทำ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละระยะเวลา ทั้งนี้ KResearch มีอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม ความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือความเป็น ปัจจุบันของข้อมูลดังกล่าว และไม่ได้รับวัตถุประสงค์เพื่อชี้ชวน เสนอแนะ ให้คำแนะนำ หรือจูงใจในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการใดๆ แต่อย่างใด ดังนั้น ท่านควรศึกษาข้อมูลด้วยความ ระมัดระวังและใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจใดๆ KResearch จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดที่เกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

ข้อมูลใดๆ ที่ปรากฏในรายงานวิจัยนี้ถือเป็นทรัพย์สินของ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) การนำข้อมูลดังกล่าว (ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน) ไปใช้ต้องแสดงข้อความถึง ทัศนคติความเป็นเจ้าของแก่ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) หรือแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นๆ ทั้งนี้ ท่านจะไม่ทำซ้ำ ปรับปรุง ดัดแปลง แก้ไข ส่งต่อ เผยแพร่ หรือกระทำการ ใดในลักษณะใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในทางการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตล่วงหน้า เป็นลายลักษณ์อักษรจาก KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี)